

ΤΟ ΜΕΤΡΟ ΤΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ

«**Ἀ**γαπάτε τοὺς ἐχθροὺς ὑμῶν καὶ ἀγαθοποιεῖτε καὶ δανείζετε μηδὲν ἀπελπίζοντες» (Λουκ. 6, 35). Νὰ ἀγαπάτε τοὺς ἐχθροὺς σας καὶ νὰ τοὺς εὐεργετεῖτε καὶ νὰ τοὺς δανείζετε, χωρὶς νὰ ἐλπίζετε νὰ πάρετε πίσω ἀπὸ αὐτοὺς τίποτε ἀπὸ ὅσα τοὺς δώσατε.

Μὲ τὰ ἐπαναστατικά αὐτὰ λόγια τοῦ Χριστοῦ, πού διαβάζονται στὸ Εὐαγγέλιο τῆς Β' Κυριακῆς τοῦ Λουκᾶ (2 Ὀκτ.), θραύονται ὀλοκληρωτικά τὰ κατεστημένα πού ἴσχυαν στὶς ἀνθρώπινες σχέσεις. Ὁ Χριστὸς καθιερώνει νέα μέτρα καὶ σταθμά, γιὰ νὰ μετῶνται τὸ βᾶρος καὶ νὰ ζυγίζεται ἡ ποιότητα τῶν πιστῶν του. Καλεῖ τὸν ἄνθρωπο σὲ πρωτόγνωρο ἄθλημα βάζοντας τὸν πῆχυ πολὺ ψηλά. Απορρίπτει ὅτι δὲν μπορεῖ νὰ σταθεῖ στὸ ὕψος αὐτό.

Ὁ Χριστὸς εἰσηγεῖται μιὰ νέα ἀντίληψη στὶς σχέσεις τῶν ἀνθρώπων. Τὸ δοῦναι καὶ λαβεῖν ρυθμίζεται μὲ νέα κριτήρια. Καταργοῦνται τὰ ἰσχύοντα, ἀνατρέπονται οἱ συνήθειες, ὠφελμιστικοῦ τύπου, σχέσεις. Τὸ νὰ ἀγαπᾶς μόνο ὅσους σὲ ἀγαποῦν καὶ τὸ νὰ δανείζεις σὲ κείνους μόνο πού θὰ σοῦ ἐπιστρέψουν τὰ χρήματά σου πίσω, δὲν ἔχει καμμιά ἀξία γιὰ τὸν Χριστό. Αὐτὸ τὸ κάνουν ὅλοι χωρὶς καμμιά προσπάθεια, χωρὶς κανένα κόπο. Καὶ οἱ ἁμαρτωλοὶ ἀγαποῦν αὐτοὺς πού τοὺς ἀγαποῦν καὶ δανείζουν σὲ ὅσους θὰ τοὺς ἐπιστρέψουν ἀκέραια τὰ δανεικά.

Ὅλοι αὐτοὶ εἶναι κάτω ἀπὸ τὴν ἐλάχιστη βᾶση τῆς βαθμολογικῆς κλίμακας τοῦ Χριστοῦ. Χριστιανὸς γίνεται κανεὶς, ὅταν πιᾶσει τὴ βᾶση: Ὅταν παῦει νὰ μισεῖ καὶ συγχωρεῖ πᾶν τὸν ἐχθρό του. Καὶ προσπαθεῖ ἐν συνεχείᾳ νὰ πιᾶσει καὶ τὸ ἄριστα: Ὅχι μόνο νὰ

συγχωρεῖ, ἀλλὰ καὶ νὰ ἀγαπᾶ τὸν ἐχθρό του. Ὅταν ἀρχίσει νὰ κάνει τὸ καλὸ χωρὶς ὑπόλογοισμό, χωρὶς νὰ περιμένει τίποτε.

Ὁ Χριστὸς παρακινεῖ νὰ ἐξομοιωθοῦμε πρὸς αὐτόν. Νὰ γίνουμε ἀληθινοὶ υἱοὶ καὶ μεις, ὅπως Ἐκεῖνος, τοῦ Πατέρα μας. Οἰκτιρμονες. Γεμάτοι ἀγάπη. Τότε θὰ ἔχουμε ἀποκτήσει τὴν πραγματικὴ εἰκόνα τοῦ Ἀνθρώπου, αὐτὴν πού εἶχε στὸν δημιουργικὸ του νοῦ ὁ Θεὸς προαιωνίως. Ἡ ἀγάπη ὠθεῖ τὴν καρδιά μας σὲ ἐξομοίωση μὲ τὸν Χριστό. Νὰ νιώθουμε καὶ νὰ ἐνεργοῦμε ὅπως ὁ Θεός.

«Ποῦ βρίσκεται ὅμως τὸ ἀξίopiστο γνώρισμα τῆς θεϊκῆς ἐνέργειας μέσα μας; Κατὰ τὴ γνώμη τοῦ ἁγίου Σιλουανοῦ, ἡ ἀγάπη πρὸς τοὺς ἐχθροὺς εἶναι τὸ ἀλάθητο κριτήριο. Ἡ ἴδια ἡ σάρκωση τοῦ Μονογενοῦς Υἱοῦ εἶναι ἀγάπη πρὸς τοὺς ἐχθροὺς. Ὅλη ἡ ἐπίγεια ζωὴ τοῦ Χριστοῦ εἶναι ἀγάπη πρὸς τοὺς ἐχθροὺς.

Ἡ μέγιστη θυσία τοῦ ἀνθρώπου ἐπὶ τῆς γῆς εἶναι τὸ μαρτύριο γιὰ τὸν Χριστό... Δὲν εἶναι ὅμως μαρτύριο μόνο ὁ σωματικὸς θάνατος ἐξαιτίας τῆς ὁμολογίας τοῦ Ὄνοματός Του, ἀλλὰ καὶ κάθε θλίψη πού ὑφίσταται ὁ Χριστιανὸς γιὰ τὴν ἐδραίωση τοῦ θριάμβου τῆς ἀγάπης τοῦ Χριστοῦ. Νὰ ἀγαπᾶ κάποιος τοὺς ἐχθροὺς εἶναι μαρτύριο. Νὰ προσεύχεται κάποιος γι' αὐτοὺς πού τὸν προσβάλλουν καὶ τὸν καταδιώκουν, νὰ εὐεργετῇ ἐκείνους πού τὸν μισοῦν, νὰ εὐλογεῖ αὐτοὺς πού τὸν καταριῶνται, νὰ μὴν ἀντιστεκεται στὸν πονηρό... καὶ τὰ παρόμοια, ἰσοδυναμοῦν μὲ μαρτύριο» (Ἁγ. Σωφρόνιος Σαχάρωφ).

Ὅποιος θέλει νὰ εἶναι τοῦ Χριστοῦ, δὲν μπορεῖ νὰ ἀρνηθεῖ ἓνα τέτοιο μαρτύριο.

Πρωτ. Δ. Μ.

«ΚΑΠΟΙΟΣ ΜΕ ΑΚΟΥΜΠΗΣΕ!»

Στις μνήμες αγίων γυναικῶν ἀλλά καί τήν τελευταία Κυριακή τοῦ Ὀκτωβρίου διαβάζουμε στή Θεία Λειτουργία τήν εὐαγγελική περικοπή, πού ἀναφέρεται σέ μία αἰμορροούσα γυναίκα, πού θεραπεύθηκε ἀκουμπώντας τό ἄκρο τοῦ ἱματίου τοῦ Χριστοῦ.

Οἱ ἐρμηνευτές ἐπισημαίνουν ὅτι εἶχε νά ξεπεράσει α) τήν ντροπή γιά τήν ἰδιαίτουσα ἀρρώστεια της, β) τόν φόβο νά ἀκουμπήσει φανερά τόν Χριστό «ὑπό τοῦ νόμου κωλυομένη», ἀφοῦ ἦταν ἀκάθαρτη, καί γ) τήν ὑποψία μήπως τήν καταλάβει ὁ ὄχλος καί τή διώξει γιά τόν ἴδιο λόγο. Τεράστιο τό κόστος τῆς πίστεως της καί μεγάλα τά ρίσκα στά ὁποῖα ἔβαλε τόν ἑαυτό της! Πράγματι ἀπαιτεῖτο ἀκράδαντη πίστη στή δύναμη καί στή φιλανθρωπία τοῦ Χριστοῦ, γιά νά ξεπεράσει αὐτά τά ὄντως μεγάλα ἐμπόδια. Γι' αὐτό καί ὁ Χριστός κατέστειλε πρῶτα «τόν τρόπον τῆς ψυχῆς αὐτῆς» λέγοντάς της «ἔχε θάρρος, κόρη μου» καί τήν ἐδόξασε ὡς πρότυπο πίστεως ἀνά τοὺς αἰῶνες.

Ἡ κορυφαία πάντως δόξα γιά τήν αἰμορροούσα εἶναι ἡ ὁμολογία τοῦ Χριστοῦ γι' αὐτήν: «**Ἦφατό μου τις!**»! «Κάποιος μέ ἀκούμπησε!»! Ἴσως δέν ὑπάρχει πιό συγκλονιστικός τρόπος ἐπαίνου τῆς ἀνθρώπινης πίστεως ἀπό αὐτές τίς τρεῖς λέξεις τοῦ Χριστοῦ. Οἱ σίγουρα δοξαστικές φράσεις «**μεγάλη σου ἡ πίστις!**» ἢ «**οὐδέ ἐν τῷ Ἰσραὴλ τοσαύτην πίστιν εὗρον!**» ἀκούγονται σχετικά ἄτονες μπροστά σ' αὐτή τήν ἐκκωφαντική ὁμολογία: «**Κάποιος μέ ἀκούμπησε μέ τόσο φλογερή πίστη, πού τό κατάλαβα ὅτι βγήκε ἀπό πάνω μου δύναμη θαυματουργική.**» Εἶναι μία ὁμολογία, πού ἀφήνει νά φανεῖ καί τό γεμάτο πικρία παράπονο τοῦ Χριστοῦ γιά ἐκείνους πού συνωστίζονται γύρω του ἀλλά δέν παίρνουν ἀπό Αὐτόν

τίποτε, εἴτε λόγω τοῦ ἀδιάφορου καί παγεροῦ τους πλησιάζματος εἴτε λόγω τῆς ὑποκρισίας τους.

Τό παράπονο αὐτό ἔχει ἀρχίσει ἀπό πολύ παλιά νά τό ἐκφράζει ὁ Χριστός μέ τό στόμα τῶν αγίων προφητῶν: «**Συνωστίζεσθε γύρω μου μέ τίς γιορτές σας πού μισεῖ ἡ ψυχή μου, μέ τά ὑψωμένα σέ φαρισαϊκές προ-**

σευχές χέρια σας ἀπό τά ὁποῖα ἀποστρέφω τοὺς ὀφθαλμούς μου, μέ τήν ὑποκριτική σας νηστεία. (Ἠσ. 1 & 58). **Μέ πλησιάζετε καί μέ τιμᾶτε μόνο μέ τά χεῖλη σας, ἐνῶ ἡ καρδιά σας 'πόρρω ἀπέχει ἀπ' ἐμοῦ'** (Ἠσ. 29, 13). **Ἐγώ ὁμως αὐτή τήν καρδιά σας θέλω. Αὐτή τήν καρδιά σου 'δός μοι, νιέ μου'** (Παρ. 23, 26)».

Τήν καρδιά της γεμάτη πίστη ἔδωσε ἡ αἰμορροούσα, ὅταν ἔσκυψε κρυφά νά ἀκουμπήσει τό ροῦχο τοῦ Χριστοῦ, ρισκάροντας νά «ἐκδιωχθῆ» καί ἀπό τόν Χριστό καί ἀπό τόν ὄχλο ὡς ἀκάθαρτη· καί ἀντί γι' αὐτό ἄκουσε τόν Χριστό νά τήν «ἀγκαλιάζει» μέ τά λόγια (ὅπως τά κατανόησε ὁ ἅγιος Κύριλλος Ἀλεξανδρείας): «**Θυγατέρα μου, ἔχε θάρρος! Γιά σένα ταπεινώθηκα καί φόρεσα ἀνθρώπινη σάρκα καί καταπάτησα κάθε ἐγωισμό δεχόμενος νά γίνω τόσο ἄπτος καί προσιτός στοὺς ἀνθρώπους.**» Καί ἡ Ἐκκλησία τιμώντας αὐτή τήν πρωταθλήτρια τῆς πίστεως, ὅταν μᾶς καλεῖ στήν Κοινωνία τοῦ, ὄχι μόνο ἄπτοῦ καί προσιτοῦ, ἀλλά καί βρωσίμου Χριστοῦ, μᾶς προετοιμάζει μέ τήν προσευχή: «**Δέξου με, Κύριε, ὅπως δέχθηκες κι ἐκείνη τήν αἰμορροούσα γυναίκα· διότι ἐκείνη μόνο πού ἀκούμπησε τήν ἄκρη ἀπό τό ροῦχο σου, εὐκολα ἔλαβε τή θεραπεία· ἐμένα ὁμως τόν ἔλεεινό, πού τολμῶ νά δεχθῶ ὄλο σου τό σῶμα, μή μέ καταφλέεις!**»

Αρχιμ. Β.Λ.

ΤΟ ΦΙΔΙ ΤΟΥ ΦΘΟΝΟΥ

Ένας παλαιός ινδικός μύθος μιλά για ένα παράξενο πουλί που ζούσε κάποτε στα μέρη των Ινδιών. Όταν ή πλάση ακτινοβολούσε φως και όμορφιά κάτω από τις ακτίνες του ήλιου, και όλα τα πουλιά πετούσαν εδώ και εκεί τραγουδώντας χαρούμενα, αυτό τό πουλί καθόταν στη φωλιά του μέ τό ράμφος χωμένο μελαγχολικά στό φτέρωμά του. Όταν όμως έφτανε ή βροχή, τό χαλάζι, ή καταγίδα και τά άλλα πουλιά ριγοῦσαν από τόν τρόμο καθώς έβλεπαν τά δένδρα νά σπάζουν και τίς φωλιές τους νά πέφτουν κάτω στη λασπωμένη γη, τότε αυτό άρχιζε νά πετᾷ, νά κελαιδᾷ και νά χαιρείται. Μέ αυτό τό πουλί συμβόλιζαν τόν φθόνο.

Η ζήλεια και ό φθόνος είναι ένα τυραννικό πάθος, μιά έσωτερική άρρώστια, ένα κρυφό σαράκι της ψυχής. Είναι μικρόβιο και δηλητήριο που άρρωσταίνει, αναστατώνει, μολύνει και παραμορφώνει τήν ψυχή. Είναι πολύ διαδεδομένο σέ κάθε έποχή και σέ κάθε ηλικία. Είναι ή λύπη που νοιώθει κανείς για τήν προκοπή, τά χαρίσματα και τήν ευτυχία του πλησίον (όμορφιά, άνδρεία, πλούτη, δόξα, κάποια άνωτερότητα) και ή ικανοποίηση και χαρά για τίς άτυχίες και τίς θλίψεις του. Τό φοβερό σύμπτωμα αυτής της άρρώστιας είναι ότι δέν μπορεί ό φθονερός ούτε νά τήν φανερώσει, ούτε νά τήν όμολογήσει. Άποτελεϊ εκδήλωση πληγωμένου έγωϊσμοῦ που άνάβει τόν πυρετό του μίσους, τυφλώνει τά μάτια της ψυχής και έμπνέει δολοφονικές διαθέσεις. Έξαφανίζει τήν αγάπη και έλκύει τή δαιμονική ένέργεια. Είναι άνυπόφορο κακό, σπορά του διαβόλου, καταστρεπτικό πάθος που κατατρώει τήν ψυχή.

Υπήρξε τό αίτιο: της πρώτης άδελφο-

κτονίας του Άβελ από τόν Κάϊν· της έχθρικης διάθεσης των άδελφών του πάγκαλου Ιωσήφ άπέναντι στον άδελφό τους· του μίσους του βασιλιά Σαούλ κατά του Δαυίδ· της στάσης του πρεσβύτερου άδελφού στον Άσωτο Υίο· της αντίδρασης του άρχισυνάγωγου όταν ό Χριστός θεράπευσε τή συγκύπτουσα σέ ήμέρα Σαββάτου της θεοκτονίας, δηλ. της σταύρωσης και θανάτωσης του άναμάρτητου Ιησού από τούς Άρχιερείς και τούς Φαρισαίους.

Ο άπόστολος Παῦλος τό κατατάσσει άνάμεσα στα « έργα της σαρκός», που όποιος τά πράττει δέν πρόκειται νά κληρονομήσει τήν Βασιλεία του Θεοῦ (Γαλ. 5, 21). Είναι γνώρισμα και ιδιότητα του μη άναγεννημένου άνθρώπου, του μη μεταμορφωμένου πνευματικά. Λίγοι παίρνουν τήν ήρωϊκή απόφαση νά νεκρώσουν τόν παλαιό τους έαυτό για νά άποκτήσουν χαρά και αγάπη εν Άγίω Πνεύματι. Νά «χαιρουν μετά χαιρόντων και νά κλαινε μετά κλαιόντων».

Η καλύτερη θεραπεία είναι ή ειλικρινής έξομολόγηση και ή θερμή προσευχή. Η ταπεινοφροσύνη είναι τό ισχυρότερο και τό άποτελεσματικότερο φάρμακο κατά του φθόνου.

Καθάρισέ με, Κύριε, από τά κρυφά και έσωτερικά μου πάθη και παραπτώματα και από αισθήματα και κλίσεις ξένες προς τόν νόμο σου, προφύλαξε και λυπήσου με τόν δούλο σου (Ψαλμ. 18, 13-14).

Ψυχή που φθονεί και ζηλεύει γίνεται σίγουρα κατοικία των δαιμόνων και χωρίζεται από τήν αιώνια ζωή. Ενώ ψυχή που άναγνωρίζει τά καλά στους άλλους, αγαπᾷ άνυπόκριτα και συγχαίρει μαζί τους, γίνεται ούράνια και άξια νά κληρονομήσει τήν Βασιλεία των Ουρανών.

Αρχιμ. Ι.Ν.

ΣΥΜΦΩΝΙΑ ΣΤΗΝ ΠΡΟΣΕΥΧΗ

Πολλές φορές αναρωτιόμαστε: Άκούει ό Χριστός τίς προσευχές μας; Καί σέ ποιές περιπτώσεις;

Από τήν πείρα μας, γνωρίζουμε ότι δέν ικανοποιεί όλα τά αίτήματά μας. Μερικά, ναί. Νά, όμως, πού ό ίδιος ό Χριστός, μάς λέει:

«Πάλι σᾶς λέγω τήν ἀλήθεια, ὅτι ἂν δύο ἀπό σᾶς συμφωνήσουν στή γῆ γιά κάποιον πράγμα πού θά ζητήσουν, ὁ ἐπουράνιος Πατέρας μου θά τούς τό κάνει» (Ματθ. 18, 19).

Προφανῶς, ό Κύριος εἶναι ἀπείρως φιλόανθρωπος καί δίνει ἀπλόχερα τά ἀγαθά Του. Πῶς, λοιπόν, συμβιβάζονται αὐτά τά λόγια του μέ τήν δική μας ἐμπειρία;

Απαντᾶ ό ἅγιος Ἰωάννης ό Χρυσόστομος:

“Μήπως, λοιπόν, σέ καμιά περίπτωση δέν υπάρχουν δύο πού νά συμφωνοῦν; Καί βέβαια υπάρχουν, σέ πολλές περιπτώσεις. Ἴσως δέ καί σέ όλες τίς περιπτώσεις. Πῶς, λοιπόν, δέν κατορθώνουν πάντοτε νά εἰσακουστοῦν;

Ἐπειδή εἶναι πολλές οἱ αἰτίες τῆς ἀποτυχίας.

- *Ἡ διότι πολλές φορές ζητοῦν ἀσύμφωρα πράγματα. Καί γιατί ἀπορεῖς, ἂν αὐτό συμβαίνει σέ ὀρισμένους, ἀφοῦ καί ό Παῦλος τό ἔπαθε, ὅταν ἄκουσε: «Σοῦ ἀρκεῖ ἡ χάρι μου· διότι ἡ δύναμή μου ἀποδεικνύεται τέλεια, ἐκεῖ ὅπου ὑπάρχει ἀδυναμία».*

- *Ἡ διότι εἶναι ἀνάξιοι καί δέν συνεισφέρουν αὐτά πού ἐξαρτῶνται ἀπό τόν ἑαυτό τους. Ό Κύριος ὁμως ἐπιζητεῖ αὐτούς πού εἶναι σάν ἐκείνους (=τούς ἀποστόλους). Καί γι' αὐτό λέγει: «δύο ἀπό σᾶς», τούς ἐναρέτους, πού ἡ ζωή σας μοιάζει μέ τή ζωή τῶν ἀγγέλων.*

- *Ἡ διότι εὐχονται ἐναντίον ἐκείνων πού*

τούς στενοχώρησαν ἢ τούς ἔβλαψαν, ἐπιδιώκοντας ἐκδίκηση καί τιμωρία, πράγμα πού δέν ἐπιτρέπεται. Γιατί, λέει: «προσεύχεσθε ὑπέρ τῶν ἐχθρῶν σας».

- *Ἡ διότι, ἂν καί ἀμάρτησαν, ζητοῦν ἔλεος, χωρίς νά μετανοήσουν, πράγμα πού εἶναι ἀδύνατο νά λάβουν. Όχι μόνον ἂν οἱ ἴδιοι παρακαλοῦν, ἀλλά καί ἂν ἀκόμη παρακαλοῦν ὑπέρ αὐτῶν ἄλλοι, πού ἔχουν πολλή παρηρησία πρὸς τόν Θεό. Καθώς ἄκουσε ἀπό τόν Θεό ό προφήτης Ἱερεμίας, ὅταν προσευχόταν ὑπέρ τῶν Ἰουδαίων: «Μήν προσεύχεσαι γι' αὐτόν τόν λαό, γιατί δέν θά εἰσακούσω τήν προσευχή σου» (Ἱερ. 11, 14).*

Ἄν, ὁμως, ὑπάρχουν ὅλα αὐτά μαζί καί ζητᾶς αὐτά πού σέ συμφέρουν· καί συνεισφέρεις ὅτι ἐξαρτᾶται ἀπό σένα· καί κάνεις ζωή ἀποστολική· καί ἔχεις ὁμόνοια καί ἀγάπη πρὸς τόν πλησίον σου· τότε θά εἰσακουστοῦν οἱ παρακλήσεις σου. Διότι ό Κύριος εἶναι φιλόανθρωπος” (Εἰς τό κατά Ματθαῖον Εὐαγγέλιον, ὁμιλία 60, β', Ρ.Γ. 58, 586-587).

Διδασκαλία ἀπόλυτα ξεκάθαρη. Χρειάζεται συνείδηση ἐντελῶς καθαρή ἀπό ἔργα, λόγια καί λογισμούς ἁμαρτίας. Συμβολικά, τό δείχνουμε αὐτό ὑψώνοντας τά χέρια μας στόν οὐρανό κατά τήν ὥρα τῆς προσευχῆς μας. Τά χέρια, ὡς ὄργανα πράξεων, πρέπει νά εἶναι καθαρά ἀπό κάθε μολυσμό ἁμαρτίας.

Ἀρχιμ Ν.Κ.

ΛΥΧΝΙΑ ΝΙΚΟΠΟΛΕΩΣ

Μηνιαῖον Περιοδικόν

Ἰ. Μητροπόλεως Νικοπόλεως καί Πρεβέζης

Ἐκδότης: Μητροπολίτης Νικοπόλεως καί Πρεβέζης
Χρυσόστομος

Υπεύθ.: Ἀρχιμ. Νίκων Κουτσίδης • ΤΗΛ. 2682051161
Κωδικός 270360

ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ 2021 • Ἀρ. Φύλλου 459 • Ἔτος ΜΑ'

Διανέμεται δωρεάν • Εἰσφορές δεκτές
Ἐκδοτική Παραγωγή «ΕΠΤΑΛΟΦΟΣ Α.Β.Ε.Ε.»
Ἀθήνα

